

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1/ **Ing. V. G.**, bývajúcej v K., 2/ **H. H.**, bývajúcej v K., 3/ **G. K.**, bývajúceho v N., 4/ **J. K.**, bývajúceho v I., a 5/ **M. R.**, bývajúcej S., M., proti žalovaným: 1/ **H. G.**, bývajúcej v P., v dovolacom konaní zastúpenej JUDr. I. G., advokátom v P., 2/ **B. P.**, bývajúcemu v P., zastúpenému opatrovníčkou M. N., tajomníčkou Okresného súdu v Komárne a 3/ **P. P.**, bývajúcemu v P., **o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam**, ktorá vec je vedená na Okresnom súde Komárno pod sp.zn. 9 C 189/2005, o dovolaní žalovanej 1/ proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 20. marca 2008, sp.zn. 7 Co 52/2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre z 20. marca 2008, sp.zn. 7 Co 52/2008, **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Komárno rozsudkom zo dňa 10. septembra 2007, č.k. 9 C 189/2005 – 110 určil, že žalovaní 1/ až 3/ nie sú vlastníkami nehnuteľností v katastrálnom území N., zapísaných na LV č. X. ako parc.č. X. – ostatné plochy o výmere X. m² a parc.č. X. – záhrady o výmere X. m². Ďalším výrokom určil, že tieto nehnuteľnosti patria v podiele 1/2-ice k celku do dedičstva po nebohej M. K., rodenej G., zomrelej dňa X., a v podiele 1/2-ice k celku do dedičstva po nebohom J. H., zomrelom dňa X.. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaných 1/ až 3/ zaviazal zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcom 1/ až 5/ náhradu trov konania v sume 84 806,-- Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v Nitre uznesením z 20. marca 2008, sp.zn. 7 Co 52/2008 odvolanie žalovanej 1/ ako oneskorene podané podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. odmietol. Súčasne

rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že z dokladu o doručení rozsudku súdu prvého stupňa (založeného v spise na č.l. 115) bolo preukázané, že napadnutý rozsudok bol zástupcovi žalovanej 1/ doručený dňa 12. októbra 2007. Lehota na podanie odvolania v rozsahu 15 dní plynula od uvedeného dňa a uplynula dňom 29. októbra 2007 (pondelok). Právna zástupca žalovanej 1/ podal odvolanie v rozsah 4 strán faxovým podaním dňa 29. októbra 2007 (v spise na č.l. 116 - 119). Dátum podania faxu bol nesporný z podania, ktorého obsahom bolo odvolanie a tiež z fotokópie potvrdenia o odoslaní faxu, ktoré právny zástupca žalovanej 1/ doručil súdu prvého stupňa spolu s originálom odvolania. Doplnené odvolanie v origináli v rozsahu 9 strán (v spise na č.l. 120 – 128) podal na poštovú prepravu dňa 2. novembra 2007, ako to vyplýva z originálu pečiatky pošty T. (v spise na č.l. 129). Trojdňová lehota na predloženie originálu odvolania podaného faxom však uplynula predchádzajúceho dňa 1. novembra 2007. Z uvedeného odvolací súd mal za to, že doplnenie odvolania jeho originálom, ktoré bolo podané na pošte dňa 2. novembra 2007, bolo podané po uplynutí zákonnej lehoty na podanie odvolania.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná 1/. Navrhla napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie. Jeho prípustnosť vyvodzoval z toho, že rozhodnutie, proti ktorému smeruje, bolo vydané v konaní postihnutom vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p. Odvolací súd jej odňal možnosť konať pred súdom tým, že včas podané odvolanie odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. Uviedla, že ako vyplýva z kópie podacieho lístka „samotné odvolanie v písomnej podobe“ bolo podané na poštu dňa 30. októbra 2007 a nie až 2. novembra 2007, ako to nesprávne ustálil odvolací súd. Poukázala na to, že v zmysle ustanovenia § 57 ods. 3 O.s.p. lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť. Mala za to, že táto procesno právna lehota bola zachovaná tým, že v lehote troch dní odo dňa doručenia faxového odvolania, t.j. od 29. októbra 2007, bola zásielka podaná na poštovú prepravu. V tomto smere poukázala i na predchádzajúce rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Žalobcovia 1/ až 5/ sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), postupujúc podľa predpisov účinných od 15. októbra 2008 (prechodné ustanovenie § 372p ods. 1 O.s.p.

k úpravám účinným od 15. októbra 2008 na základe zákona č. 384/2008 Z.z.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či jeho opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré týmto opravným prostriedkom možno napadnúť.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle ustanovenia § 239 ods. 1 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia a c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením odmietol odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa ako oneskorene podané.

So zreteľom na obsah dovolania, a osobitne na zákonnú povinnosť dovolacieho súdu vyplývajúcu z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p., neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie splnenia podmienok prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k procesným vadám v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a ak g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. pritom nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet

konania významný a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v tomto ustanovení, možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým dovolanie inak nie je procesne prípustné. Pre posúdenie existencie procesnej vady v zmysle uvedeného ustanovenia nie je významný subjektívny názor účastníka o tom, že v konaní došlo k niektorej z týchto väd, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté takouto vadou.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že konanie odvolacieho súdu je postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle predmetného ustanovenia treba rozumieť taký vadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Za postup odnímajúci účastníkovi konania možnosť pred súdom konať (a zakladajúci prípustnosť dovolania podľa uvedeného ustanovenia) treba považovať aj odmietnutie odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. v prípade, že podmienky preň neboli splnené, pretože odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote.

Dovolací súd dospel k záveru, že konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu sú touto vadou postihnuté. V preskúmvanej právnej veci totiž nebolo mimo rozumných pochybností preukázané, že navrhovateľ podal odvolanie oneskorene. V preskúmvanej veci žalovaná 1/ predložila podací lístok o podaní doporučenej zásielky na Poštu P. zo dňa 30. októbra 2007 a táto skutočnosť bolo preukázaná poskytnutím informácie o doručovaní zásielky zo strany S. P. a.s. regionálne poštové centrum K. (č.l. 218 spisu). Na obálke, založenej v spise, k podanému originálu odvolania, ktorá obálka patrí S. P. (č.l. 129 spisu), je uvedená pošta T.. Ako uviedol právny zástupca dovolateľky, nebol dôvod, a i dovolací súd je v tomto smere zhodného názoru, aby právny zástupca dovolateľky, ktorý má sídlo advokátskej kancelárie v P., podával doporučenú zásielku na pošte v T., tým skôr, že chýba pôvodná obálka a k podaniu je pripojená úradná obálka S. P..

Vzhľadom na význam práva na súdnu ochranu v právnom štáte pre záver o nesplnení podmienok konania nepostačuje iba pochybnosť o ich splnení, ale nesplnenie podmienok konania musí byť preukázané mimo rozumných pochybností. V prípade, ak všeobecný súd

nemá záver o nedodržaní zákonom ustanovenej procesnej lehoty na podanie opravného prostriedku preukázaný mimo rozumných pochybností, musí vychádzať z predpokladu, že opravný prostriedok v zákonnej lehote podaný bol (tak napr. III. ÚS 331/04 a III. ÚS 249/08).

Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že nebolo mimo rozumných pochybností preukázané, že právny zástupca žalovanej 1/ podal doplnené, originálne podanie, obsahujúce odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa dňa 2. novembra 2007, tak ako je to uvedené na obálke, založenej v spise, po lehote určenej v § 42 ods. 1 O.s.p.

Dovolateľka teda dôvodne vytýka, že konanie a z neho pochádzajúce rozhodnutie odvolacieho súdu má vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

So zreteľom na vadu, ktorá napĺňa skutkovú podstatu ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., dovolanie žalovanej 1/ je prípustné a zároveň je tiež dôvodné. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, veta za bodkočiarkou O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 25. septembra 2009

JUDr. Ladislav Górász, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková